

Strategische Nota MJP – Onderhoud en Herstellingen aan de Sint-Jan Evangelistkerk Terafene

1. Inleiding

De Sint-Jan Evangelistkerk is een waardevol historisch en cultureel erfgoed voor onze gemeenschap, ingebed in het centrum van Terafene. Ze maakt onlosmakelijk deel uit van het dorpszicht. Om haar structurele integriteit, veiligheid en gebruikscomfort te waarborgen, is het noodzakelijk om tijdig en doordacht onderhoud en herstellingen uit te voeren. Deze nota is gebaseerd op het inspectierapport van Monumentenwacht en vertaald in een meerjarenplan met concrete budgettaire inschattingen.

Wij willen daarnaast ook wijzen op onze schriftelijke vraag aan het college van burgemeester en schepenen om de nodige administratieve en praktische stappen te nemen voor de herstelling van het kerkdak van de Sint-Janskerk. De herstelling van het dak komt reeds in meerdere rapporten van Monumentenwacht voor (telkens met rode stip!) en mag niet langer genegeerd worden. Omdat dit rechtstreeks door de gemeente in handen wordt genomen, werd dit item niet opgenomen in het MJP.

2. Doelstellingen

- **Behoud van erfgoedwaarde:** de kerk is een monument van de Terafense gemeenschap en vereist specifieke zorg om haar historische karakter te behouden.
- **Veiligheid en stabiliteit:** diverse elementen zoals het dak, de aantasting door boktor van de dakstructuur, de ophanging van de middenklok en de staat van de gevels vormen een potentieel veiligheidsrisico.
- **Functionele verbetering:** investeringen in sanitaire voorzieningen en audiovisuele infrastructuur verhogen het comfort en de bruikbaarheid van de kerk voor liturgische en andere, culturele en maatschappelijke activiteiten.
- **Duurzaam beheer:** door tijdig in te grijpen, vermijden we hogere kosten op lange termijn en beperken we de impact van verdere schade. Maar we beogen vooral ook de veiligheid van spelende kinderen naast de kerk, voorbijgangers en gebruikers van de kerk.

3. Samenvatting van de geplande acties (2026–2031)

Actie	Urgentie	Jaar	Budgetindicatie
Behandeling boktor kerkzolder (draagstructuur)	Hoogdringend	2026	€14.000
Herstelling ophanging middenklok (metaalmoehheid)	Hoogdringend	2026	€12.000
Plaatsen module sanitaire voorzieningen	Dringend	2026	€4.000
Vernieuwing buitenschil & dak sanitair	Dringend	2026	€15.000
Audio-visuele infrastructuur (schermen)	Dringend	2027	€6.100
Hervoegeen & herstellen torenmuren & voorgevel	Relatief dringend	2028	€97.400
Hervoegeen en herstellen gevels noord- en zuidkant	Relatief dringend	2029	€44.000
		2030	€44.000

Voorzetramen veiligheidsglas noorderkant (6 stuks)	Minder dringend	2031	60.000
Schilderen buitenschrijnwerk	Dringend	2031	€6.000

4. Motivatie per actie

- **Boktorbestrijding van dakstructuur kerk:** de aanwezigheid van houtborende insecten vormt een directe bedreiging voor de stabiliteit van de draagstructuur van het gebouw; het betreft de grote klopkever waarbij de larven zich voeden met het hout. Bestrijdingsproducten worden aangebracht, ter verdelging en ter preventie. Aangevreten stukken zullen zo mogelijk worden hersteld of vervangen.
- **Ophanging middenklok:** via een recent jaarlijks onderhoud werd metaalmoeheid vastgesteld bij de ophanging van de middelste klok. Dit kan leiden tot gevaarlijke situaties, wanneer de draagstructuur het begeeft. Het systeem voor de ophanging van de middelste klok dient vervangen te worden. Dit betreft een werk dat vooral veel werkuren vraagt omdat de klok moet verwijderd worden om een nieuwe ophangingsysteem te plaatsen, daarna moet het systeem weer opnieuw worden opgedraaid en gestart.
- **Sanitaire voorzieningen:** Er is momenteel geen sanitair aanwezig in de kerk. Bij activiteiten waarvoor we onze kerk willen openstellen, is dit uiteraard nodig. Het is natuurlijk ook aangewezen voor de kerkelijke vieringen. Integreren in de kerk is niet mogelijk wegens plaatsgebrek. Een aanbouw aan de kerk is om meerdere redenen niet wenselijk: nieuw te bouwen gedeelte is duur, nieuwe waterleiding en afwatering leggen,... Het alternatief is een nieuwe sanitaire module plaatsen op de plek waar er nu reeds sanitair is voorzien nl. in de winterkapel. Dit bespaart extra werk én extra kost (waterleiding ligt er, waterlozing eveneens). Er moet wel een nieuwe schil en dakbedekking worden voorzien.
- **Gevelherstellingen:** Volgens het rapport van Monumentenwacht vertonen de gevels scheurvorming en erosie, de voegen zijn aangetast. Op diverse plaatsen zijn ook de dekstenen gescheurd. Verweerde stenen en gescheurde dekstenen dienen vervangen en op plaatsen moet er worden hervoeegd om verdere schade en afbrokkeling te voorkomen.
- **Voorzetramen noorderkant:** deze ingrepen verbeteren de energie-efficiëntie en beschermen het interieur tegen weersinvloeden. Aan de zuidkant werden reeds voorzetramen geplaatst, vooral ook om de glas-in-loodramen te beschermen tegen de ballen van spelende kinderen. Tevens dient het **buitenschrijnwerk onderhouden** te worden, het betreft dan vooral herschildering.
- **Audiovisuele uitrusting:** verhoogt de multifunctionaliteit van de kerk voor culturele en educatieve doeleinden.

5. Conclusie

De voorgestelde acties zijn het resultaat van een grondige analyse van de huidige staat van het gebouw en zijn prioritair op basis van urgentie en impact. Door deze investeringen gespreid over meerdere jaren te plannen, kunnen we het erfgoed duurzaam bewaren en tegelijk de kerk toegankelijk en veilig houden voor huidige en toekomstige activiteiten .
